

Allmänt om fakulteten

- **SWOT-analys**

Styrkor

Inom fakulteten finns många framgångsrika forskargrupper och flera starka forskningsmiljöer utöver dem som identifierats av universitetet. Fakultetens utbildningar är eftersökta och bedrivs av engagerade lärare. Intresset för utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå är stort.

Svagheter

Fakulteten är jämfört med andra medicinska fakulteter i landet ganska liten och har mindre fasta forskningsresurser. Vi arbetar i en region med ett vikande befolkningsunderlag och det innebär att den sjukvård som vi är beroende av för både forskning och undervisning har betydligt mindre resurser än de regioner som andra medicinska fakulteter arbetar i.

Möjligheter

Ett ökad regionalt samarbete med sjukvården bräddar basen för undervisning och klinisk forskning. Det finns en betydande potential för att söka extern finansiering. En tydligare rekryteringsgång särskilt för kliniska forskare kan ge oss konkurrensfördelar.

Hot

Ett ganska stort generationsskifte kan göra det svårt att rekrytera tillräckligt kvalificerade lärare i vissa ämnen. Kan vi inte få lärare med förmåga att själva attrahera externa anslag i större omfattning än idag kommer vi ha svårt att hävda oss nationellt och internationellt.

- **Viktigare händelser**

Forskningsdagen behandlade "Motion på gott och ont", där fem forskare med anknytning till ämnet berättade om sin forskning.

Fakultetsnämnden beslutade om en särskild satsning på nivån yngre forskare, dvs. mellan disputation och universitetslektor. Enligt beslutet finansieras sex fyraåriga anställningar som forskarassistent och fem treåriga som klinisk assistent (50 procent). För var och en av dessa anställningar ingår också ett startbidrag på 250 000

kr.

Fakultetens pedagogiska pris 2009 gick till statistikern Hans Stenlund, för att han ”till fulländning behärskar den svåra konsten att förmedla kunskap om statistiska analyser och metoder på ett konkret och begripligt sätt”, både till studenter och till lärare.

Wallenberg Scholars är ett nytt program för att stödja och stimulera några av de mest framgångsrika forskarna vid svenska universitet. Tio forskare får 15 miljoner kronor vardera under fem år för att kunna fördjupa och intensifiera sin forskning. Professor Lars Nyberg är en av dessa.

Fakulteten får del av regeringens strategiska satsningar inom the U-Can Comprehensive Cancer Consortium. Huvudsökande är Uppsala universitet, men Umeå universitet är med sina 40 procent nästan lika starka. Området tilldelades totalt 19,6 miljoner kronor. Inom medicinska fakultetens område är forskare från universitetet är också med i andra ansökningar som fått pengar inom områdena, diabetesforskning, neurovetenskap och vårdforskning

Umeåforskaren Stefan Marklund får 2009 års pris från Ulla-Carin Lindquists stiftelse för ALS-forskning.

Umeå blir från 2010 centrum för den svenska forskarutbildningen i allmänmedicin. Vid universitetet inrättas då en av de fem nationella forskarskolor som fått sammanlagt 75 miljoner kr från Vetenskapsrådet. Uppdraget blir att hjälpa fler allmänläkare fram till doktorexamen.

Det nationella forskningsnätverket Swedish Brain Power fick ett anslag på 100 miljoner kronor från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Anslaget ska användas till ett femårigt projekt, med start den 1 juli 2010. Umeåforskningen i projektet kommer att koordineras av Peter M Andersen, Gösta Bucht och P-O Sandman.

Erik Rosendahl fick en halvtidsanställning som forskare i vårdvetenskap vid Vetenskapsrådet och docenten Kui Liu fick en anställning som forskare i molekylär reproduktion. Sjukgymnasten Karin Wadell fick en forskarassistentanställning vid Vetenskapsrådet.

- **Utbildning på grund- och avancerad nivå**

För sjuksköterske- och röntgensjuksköterskeexamen gäller för fyraårsperioden 2009–2012 som regeringens mål respektive planeringsförutsättning lägst 680 avlagda examina. Under år 2009 utfärdades 203 sjuksköterskeexamina och 12 röntgensjuksköterskeexamina.

PBL/case-metodik används inom flera av fakultetens utbildningsprogram. Arbete med att förbättra kurser utifrån gjorda kursutvärderingar pågår fortlöpande. En målsättning med att arbeta med att förbättra kursutvärderingarna är att tillse att utbildningarna behåller hög kvalitet och nöjda studenter.

Studenterna finns representerade i samtliga programråd och i grundutbildningsnämnden.

De olika utbildningarna har regelbundna möten med studenter. Inom dessa konstellationer diskuteras olika aktuella frågor, alltifrån problem inom utbildningarna till kursutveckling, uppföljning av problem som identifierats vid kursutvärderingar etc.

Fakulteten verkar för att uppnå en jämn könsfördelning inom grundutbildningen. Fakulteten presenteras könsneutralt i alla sammanhang, d.v.s. både manliga och kvinnliga lärare och studenter visas på bilder och i textmaterial på hemsidor, postrar, annonser etc. Vid studentinformation, mässor m.m. uppträder både kvinnliga och manliga representanter för utbildningarna. En jämn könsfördelning råder bland de s.k. studentambassadörerna.

Antal registrerade i grundutbildning höstterminen 2009

Program	Totalt	Kvinnor	Män	And kvinnor i procent
Arbetsterapeut	133	107	26	80,5%
Biomedicinsk analytiker	95	70	24	73,7%
Biomedicin	88	46	42	52,3%
Logoped	53	46	7	86,8%
Läkare	884	491	393	55,5%
Röntgensjuksköterska	49	31	18	63,3%
Sjukgymnast	192	123	69	64,1%
Sjuksköterska	650	539	111	82,9%
Tandhygienist	85	78	5	91,8%
Tandläkare	194	121	73	62,4%
Tandtekniker	64	48	16	75%

Källa: Ladok 100315

Kommentar

Fler kvinnor än män söker fakultetens utbildningar. Särskilt de medellånga vårdutbildningarna söks av många fler kvinnor än män. Kvinnlig övervikt finns på

alla fakultetens utbildningsprogram.

- **Utbildning på forskarnivå**

För fyraårsperioden 2009–2012 gäller som regeringens mål respektive planeringsförutsättning lägst 225 avlagda examina i forskarutbildningen. Licentiatexamen räknas som en halv examen. År 2009 examinerades 87,5 (84 doktorsexamina och 7 licentiatexamen) forskarstudenter.

Varje forskarstuderande har en individuell studieplan som ger riktlinjer för hennes/hans forskarutbildning. Det genomförs mittseminarium när halva tiden för avhandlingsarbetet gått för att kontrollera att kvaliteten i avhandlingsarbetet håller en tillräckligt bra nivå.

Medicinska fakultetens forskarutbildning har under de senaste åren haft en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män med en knapp majoritet av kvinnor.

Antagningsår/Kön	Kvinnor (andel i %)	Män (andel i %)	Totalt
2002	48 (55 %)	40 (45 %)	88
2003	61 (55 %)	50 (45 %)	111
2004	58 (62 %)	36 (38 %)	94
2005	47 (54 %)	40 (46 %)	87
2006	62 (67 %)	30 (33 %)	92
2007	45 (46 %)	52 (54 %)	97
2008	48(46 %)	56 (54 %)	104
2009	71 (57 %)	53 (43 %)	124

Antal studerande i utbildning på forskarnivå

År/Kön	Kvinnor (andel i %)	Män (andel i %)	Totalt
---------------	--------------------------------	------------------------	---------------

2002	224 (54 %)	192 (46 %)	416
2003	259 (56 %)	204 (44 %)	463
2004	282 (57 %)	217 (43 %)	499
2005	280 (57 %)	208 (43 %)	488
2006	285 (59 %)	194 (41 %)	479
2007	304 (58 %)	220 (42 %)	524
2008	310 (58 %)	226 (42 %)	536
2009	322 (58 %)	228 (42 %)	550

Könsfördelningen har de senaste åren varit relativt jämn bland fakultetens forskarstuderande. Andelen kvinnor i utbildning på forskarnivå har ökat något varje år, men denna tendens verkar nu har avstannat. Att andelen kvinnor är högre kan ses som en naturlig följd av att fler kvinnor än män antas till fakultetens grundutbildningsprogram. Ingen särskild åtgärd har vidtagits för att få en jämnare könsfördelning.

- **Forskning**

Forskningen inom fakulteten befinner sig genom sin internationella profil i frontlinjen av medicinsk forskning. Vid fakulteten publicerades under året ett stort antal artiklar i internationella tidskrifter. De externa forskningsanslagen har de senaste fem åren ökat och uppgick under år 2009 till 401 miljoner kronor. För att bibehålla och helst öka forskningsanslagen från externa finansörer uppmuntras forskare att i högre grad än idag söka externa medel.

Fakulteten har arbetat med ett flertal frågor i avsikt att stärka forskningen inom fakulteten och särskilt satsa på yngre forskare. Totalt har fakulteten under året beslutat utlysa totalt sex forskarassistentanställningar. Fakultetsnämnden har också beslutat att tilldela de personer som får dessa anställningar ett startanslag på 250 000 kr. Därutöver har fakulteten också tillsatt totalt fem kliniska assistenter som också de erhåller startbidrag om 250 000 kr vardera. Dessa satsningar på forskarassistenter och kliniska assistenter kommer att fortsätta under de kommande åren. Fakulteten har också beslutat att alla forskare som erhåller externt finansierade forskarassistent- eller forskaranställningar och väljer att förlägga sin forskningsverksamhet vid den medicinska fakulteten, ska erhålla startanslag på 250 000 respektive 500 000 kr. Medicinska fakulteten erhöll 17 av Umeå universitetets 71 karriärbidrag i en satsning på unga lovande forskare som vardera

fick 2 MSEK.

Utvecklingen de senaste tre åren beträffande beviljade externa anslag

De sammantagna externa anslagen ökar under perioden med drygt 30 procent, från 307 mnkr år 2007 till 401 mnkr år 2009.

Under de senaste tre åren har utdelningen från VR-M och VR-NT till forskare inom medicinska fakulteten utvecklats enligt nedanstående tabell:

	2007 (MKr/år)	2008 (MKr/år)	2009 (MKr/år)	Ökning 07-09 (%)
VR-M	9.7	12.8	18.1	86.6
VR-NT	2.5	3.9	4.5	80
Totalt	12.2	16.7	22.6	85.2

Det har kommit signaler som tyder på att Umeå universitet tappar gentemot andra lärosäten när det gäller andelen av projektbidragsmedel från VR-M. De beviljade projekten från fakulteten står sig fortfarande väl vad gäller vetenskaplig kvalitet medan vi tappar i volym.

- **Organisation**

Fakulteten är organiserad i 13 institutioner (farmakologi och klinisk neurovetenskap, folkhälsa och klinisk medicin, integrativ medicinsk biologi, kirurgisk och perioperativ vetenskap, klinisk mikrobiologi, klinisk vetenskap, medicinsk biovetenskap, medicinsk kemi och biofysik, molekylärbiologi, odontologi, omvårdnad, samhällsmedicin och rehabilitering, strålningsvetenskaper) och en centrumbildning (Umeå centrum för molekylär medicin, UCMM). Institutionen för molekylärbiologi har delat huvudmannaskap mellan medicinska och teknisk-naturvetenskapliga fakulteterna. Institutionerna leds av en prefekt och centrumbildningen av en föreståndare. Fakulteten har ca 1000 anställda, ca hälften av dessa är lärare.

- **Personal**

Anställda per den 1 januari 2010

Kategori	Män	Kvinnor	Totalt	Andel kvinnor i %
Professor	90	30	120	25
Universitetslektor	75	79	154	51

Forskarassistent	9	10	19	53
Universitetsadjunkt	17	89	106	84
T/A-personal	92	286	378	76

Anställda lärare under 2009

	Professor	Lektor	Forskarassistent
Kvinnor	6	2	2
Män	8	4	1

Under 2009 har fjorton professorer anstälts, sex kvinnor och åtta män, 6 lektorer har anstälts, två kvinnor och fyra män, tre forskarassistenter har anstälts, två kvinnor och en man.

Vid fakulteten finns 13 prefekter och en föreståndare, sex prefekter/föreståndare är kvinnor. Fyra kvinnor är ställföreträdande eller biträdande prefekter.

Åldersfördelning per den 31 december

Kategori/ålder		20-29	30-39	40-49	50-59	60-
Professor	Män	0	0	6	36	48
	Kvinnor	0	0	4	13	13
Universitetslektor	Män	0	4	27	25	19
	Kvinnor	0	3	18	37	21

Forskarassistent	Män	0	5	3	1	0
	Kvinnor	0	4	3	3	0
Universitetsadjunkt	Män	1	1	7	3	5
	Kvinnor	0	6	16	37	30
T/A-personal	Män	2	29	26	19	16
	Kvinnor	8	48	77	81	72

- **Ledarskap**

I vissa av nämnderna och i flera av programråden finns personer utsedda av externa intressenter. Studenterna utser sina egna ledamöter. Varken externa ledamöter eller studentrepresentanter är medtagna nedan. I programrådet för logopedprogrammet är endast redovisat de ledamöter som utses av medicinska fakulteten.

	Ordförande		Antal kvinnor	Antal män	Procentuell andel kvinnor
	M	Kv			
Fakultetsnämnd	X		8	8	50
Forskningsnämnd	X		5	4	56
Forskarutbildningsnämnd	X		4	5	44
Grundutbildningsnämnd		x	5	6	45
Anställnings- och docenturnämnd	X		5	7	42
Programråd för arbetsterapeut- och sjukgymnastprogrammen		x	9	3	75
Programråd för biomedicinprogrammet		x	4	7	36

Programråd för biomedicinska analytikerprogrammet		x	4	2	67
Programrådet för internat. masterprogrammet i Public Health	X		4	2	67
Programråd för logopedprogrammet		x	2		100
Programråd för läkarprogrammet	X		4	6	40
Programråd för odontologisk utbildning		x	3	5	38
Programråd för sjuksköterskeutbildning	X		12	2	86
Jämställdhetsråd	X		2	2	50
Kommitté för etikfrågor		X	3	3	50
Kommitté för informationsfrågor	X		3	2	60

Kommentar

Fakultetsnämndens strävan att utse minst 40 procent av ledamöterna av vardera kön har uppnåtts i de flesta fall. I några av programråden är de kvinnliga ledamöterna i övervikt. Detta speglar att vissa utbildningar är klart kvinnodominerade både sett till lärarna inom utbildningarna som till studenterna. Fakulteten kommer, när någon ledamot slutar och en ny utses att sträva efter jämnare könsfördelning.

• **Jämställdhet**

Medicinska fakultetens jämställdhetsråd har till syfte att arbeta med frågor kring jämställdhet utifrån universitetets jämställdhetspolicy.

Ett långsiktigt mål för fakulteten är att öka antalet kvinnliga docenter och

professorer. Fakultetsnämnden ger årligen två kvinnliga lärare stöd om vardera 400 tkr i två år i syfte att öka möjligheterna till vetenskaplig meritering så att de uppnår professorskompetens. Fakulteten har också i samverkan med Västerbottens läns landsting verkat för att tre motsvarande stöd tilldelas kliniskt verksamma kvinnliga forskare inom ramen för forsknings-ALF. Under år 2009 tilldelades fakultetens stöd Charlotte Häger Ross och Lucia Mincheva Nilsson. Sex personer har hittills tilldelats stödet.

- **Arbetsmiljö**

Dekanus har det övergripande ansvaret för arbetsmiljöfrågor.

Prefekterna har ansvaret för arbetsmiljön och samordning av arbetsmiljöarbetet på institutionerna.

En god arbetsmiljö är grundläggande för framgångsrik verksamhet. Varje institution inom fakulteten utformar arbetsmiljöplaner. Vid varje institution finns ett arbetsmiljöombud som tillsammans med alla medarbetare ska bidra till att arbetsmiljön är god inom fakultetens samtliga arbetsplatser. Vid de kliniska institutionerna är arbetsmiljöarbetet ofta integrerat med landstingets verksamhet.

Vid medicinska fakulteten finns en arbetsmiljögrupp med personer som har särskilt kompetens inom området. Arbetsmiljögruppen har till uppgift att utgöra ett stöd för institutioner och fakultet i arbetsmiljöarbetet.

- **Miljöledning**

Vid fakultetens 13 institutioner finns miljörepresentanter som bistår i institutionernas miljöarbete. Miljörepresentanten utses av prefekten. Institutioner som bedriver sin verksamhet i lokaler inom Norrlands universitetssjukhus (NUS) omfattas då av landstingets miljöledningsarbete enligt ett särskilt avtal mellan NUS och Umeå universitet.

- **Samverkan**

Fakulteten har ett nära samarbete med VLL som regleras bl a via ett samverkansavtal. Genom regionaliserad läkarutbildning sker ett allt tätare samverkan med övriga landsting i Norrland.

Lokalsituationen

I många fall ligger kliniska verksamheter i nära anslutning till VLLs kliniska verksamhet vilket gör att storinstitutionerna är ganska utspridda. Fakulteten råder inte ensam över lokalplaneringen eftersom merparten av fakultetens verksamhet bedrivs inom landstingets lokaler. Under 2009 har ett utredningsarbete bedrivits för att öka samlokaliseringen av verksamhet inom folkhälsoområdet inom fakulteten och mellan fakulteten och VLL.